Expozice experimentální archeologie

ve skanzenu lidových tradic a řemesel Bolatice

(Jiří Dudek)

Od roku 2013 je skanzenu otevřena sbírka souvků a pazourků. Zde bylo pro názornost a ukázku vytvořeno několik pravěkých výrobků, určených k lovu. Mezi návštěvníky muzea byl o tyto předměty veliký zájem. Z těchto důvodů se začal Jiří Dudek zabývat experimentální archeologií a štípáním pazourků. Později se k němu přidal student Ondřej Mušálek.

Při průzkumech ledovcových souvků na Hlučínsku byly nacházeny pazourky s opracovanými jakoby hranami. Jelikož, do té doby nebyla nalezena jejich koncentrace, byly považovány za „pseudoartefakty“, kdy se předpokládalo, že hrany opracovala příroda nebo ledovec.

Postupem času bylo nalezeno na Hlučínsku více lokalit, kde pravěcí lidé přebývali v různých obdobích pravěku. Zjistilo se, že Hlučínsko bylo v pravěku na mnoha místech osídleno a pravěcí lidé na ledovcových morénách těžili pazourek. Tento byl poté distribuován na mnoha set kilometrové vzdálenosti. Tuto distribuci doložili archeologové, kteří se zabývají zdrojem surovin pro výrobu štípané industrie na mnoha lokalitách ve střední Evropě vzdálených několik set kilometrů od Hlučína. Na Hlučínsku není žádné muzeum, které by naší vzdálenou minulost dnešním obyvatelům přiblížilo.

Po konzultaci s vedením obce Bolatice jsme se rozhodli v rámci experimentální archeologie, takovou expozici pravěku připravit, aby si dnešní lidé mohli alespoň představit, jak zde naši předci žili a co k udržení života potřebovali. Z minulosti víme, že se téměř nic mimo kamenné industrie nedochovalo. V části dnešních archeologických výzkumů se našly jen některé drobné úlomky nebo otisky. Z těchto důvodů nejsou a nebyly vytvořené žádné repliky, ale vše vzniklo experimentálně! Jsme rádi, že můžeme ukázat hlavně dětem, jak mohli v pravěku u nás pravěcí obyvatelé existovat a žít.

Expozice je rozdělená na dvě samostatné části:

1) Archeologická část

V archeologické části jsou představeny nálezy artefaktů z Bolatic. Tyto se budou z „Muzea Hlučínska“ průběžně doplňovat i o nálezy z dalších obcí Hlučínska. Do budoucna je předpoklad, že by se zde mohla umístit výstava většího množství artefaktů, která by trvala delší časové období ve spolupráci z „Muzeem Hlučínska“.

Ukázka artefaktů nalezených Karlem Veverkou v Bolaticích - Borové

2) Experimentální část

V experimentální části se návštěvníci seznámí, jak lidé bydleli a co k životu potřebovali.

Jsou zde ukázky místa pro spaní, oděvy, rozdělávání ohně, ohniště, zbraně pro obranu a lov, keramika i vypálené keramické nádoby, štípaná pazourková industrie. Ukázky nástrojů a zbraní denní potřeby, výroba primitivní keramiky a pec pro vypalování drobných keramických užitkových předmětů, ohřívací kameny, výroba a pletení provázků ze šlach a rostlinných vláken, broušení pravěkých nástrojů na pískovcovém kamenu pomocí pazourkové drti.

Studánka a přenos vody v močových měchýřích zvířat. Figuríny lovců v pravěkém oblečení pro zimu i léto. Figurína štípače pazourků. Figurína lovce s loveckými trofejemi, figurína pravěké ženy v chýši se dvěma dětmi. Figurína lovce s dítětem na lovu s oštěpy a luky. Figurína zajišťující práce, v pravěké domácnosti. Pletení košíků z proutí a primitivní nářadí, jaké se mohlo používat při vaření a k práci na poli, včetně mnoha dalších zajímavostí.

Figurína sedící pravěké ženy v chýši, chovající dvě miminka v kožešině.

Konstrukce obydlí z tyčí je svazovaná proužky nařezaných kůži, liánami a lýkem. Stěny jsou vyplněny z různých dostupných vhodných materiálů, nalezených na místě a kožešin ulovených velkých zvířat.

Rozdělávání ohně třením a potřeby, které lidé k rozdělání a jeho přenos potřebovali.

Figuríny: štípače pazourků a lovce s dítětem v letním oblečení s primitivními zbraněmi.

Figurína zemědělce a lovce s trofejemi.

Lovec s vybavením k lovu.

Experimentálně štípané pazourkové artefakty.

Pec na vypalování drobné keramiky a ukázka pečení chlebových placek.

Vypálené keramické misky s jídlem Fota: Jiří Dudek

PROVOZNÍ DOBA SKANZENU

Červen	- neděle	14.00 – 18.00 hod.
Červenec a srpen	- sobota a neděle	14.00 - 18.00 hod.
Září	- neděle	14.00 – 18.00 hod.

Zájemci o prohlídku mimo uvedenou provozní dobu, si ji mohou objednat předem na tel. čísle 553 654 999.

Vstupné: 10,- Kč

KONTAKTNÍ INFORMACE

Skanzen se nachází v bezprostřední blízkosti Kostela sv. Stanislava s přístupem z ul. Svobody.

Skanzen lidových tradic a řemesel Bolatice
Svobody 240/11
74723 Bolatice
okres Opava, kraj Moravskoslezský, Česko

tel. +420 553 654 999
e-mail: bolatice@bolatice.cz
web: WWW.BOLATICE.CZ